

Täysistunto

Torstai 27.10.2022 klo 15.59—18.41

9. Hyökkäyssotaa käyvien maiden kansalaisten pääsy Suomeen estettävä eväämällä uusien viisumien myöntäminen ja perumalla jo myönnetty

Kansalaisaloite KAA 7/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ulkoasiainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskusteluun, edustaja Mäkelä.

Keskustelu

18.24 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä kansalaisaloite on erittäin kannatettava, ja kiitän kansalaisia, jotka ovat tähän ajankohtaiseen asiaan keränneet riittävän määrän kannatusilmoituksia lyhyessä ajassa. Kun Venäjä aloitti hyökkäyssotansa Ukrainassa, juuri samoihin aikoihin nämä koronarajoitukset alkoivat helpottamaan. Eli kun Suomen ja Venäjän raja oli käytännössä saatu kiinni pariaksi vuodeksi koronan takia ja koronan takia oli saatu jopa Uudenmaan raja kiinni Suomen sisäisesti pieneksi hetkeksi, niin nyt sitten kun korona väistyi, huolimatta siitä, että Venäjä käy kansanmurhan piirteitä omaavaa hyökkäyssotaa Ukrainassa, venäläisiä pystyy tulemaan Suomeen aivan kuin ei mitään olisi tapahtunut.

Suomessa on paljon ukrainalaisia pakolaisia. He joutuvat katselemaan näitä venäläisiä ostosmatkailijoita ja turisteja, jotka voivat viettää lomaa poissa omasta maastaan samalla kun ukrainalaisilla ei ole enää kotia, mihin palata. Tämä argumentti siitä, että tavalliset venäläiset eivät saisi kärsiä sodan vaikutuksista, on siinä mielessä virheellinen, että eivät lopulta kuitenkaan ketkään muut kuin tavalliset venäläiset pysty sitä sotaa lopettamaan, eli kyllä se paine pitää saada sinne kansalaisille siitä, että heille ei enää ole mahdollista tehdä samoja asioita kuin aikaisemmin, kun heidän maansa käy hyökkäyssotaa, olipa se heidän syytään suoranaisesti tai ei — siitä huolimatta se paine on saatava muodostettua sitä kautta.

Tässä asiassa on hallitus tehnyt toimenpiteitä, eli Suomi on viimeinkin lähtenyt näitä viisumeita rajoittamaan. Vaikeaa se oli. Useat maat itäisessä Euroopassa, Venäjän rajavaltiot, lähtivät toimiin jo aikaisemmin, kun Suomen hallitus ja suomalainen virkamieskunta spekuloiivat, onko tämä jonkin oikeuden mukaista vai eikö tämä ole, miten tämä liittyy Schengeniin ja muuta vastaavaa pyörittelemistä. Virkamiesjargoniasta kyseltiin eduskunnassakin kyselytunneilla hallitukselta. Mitään toimenpiteitä ei muka ollut tarpeen tehdä, sitten yhtäkkiä onkin tarve tehdä toimenpiteitä. Eli tässä on tällainen paniikinomainen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

reaktio kansalaismielipiteeseen. Tietysti hyvä, että myöhemmin kuin ei silloinkaan näitä asioita on tehty.

Mutta nyt taas lehtiotsikoiden mukaan venäläisiä tulee aina vaan entistä enemmän Suomeen sillä verukkeella, että he matkustavat Suomen läpi johonkin toiseen maahan, eli vieläkin tämä perälauta vuotaa, ja tämän asian suhteen on tarpeen tehdä toimenpiteitä. Toivonkin menestystä tälle aloitteelle ja sen ajamille päämäärille ja sille, että se raja viimeinkin saadaan kiinni ja Venäjälle viesti, että heidän toimintansa ei käy.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Savio.

18.27 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tässä on tosiaan käsittelyssä kansalaisaloite, jossa esitetään hyökkäyssotaa käyvien maiden kansalaisten Suomeen pääsyn estämistä eväämällä uusien viisumien myöntäminen ja perumalla jo myönnetty viisumit.

Arvoisa puhemies! Tässä tärkeässä kansalaisaloitteessa viitataan muun muassa toimiin, jollaisia on jo tehty Baltian maissa ja monissa muissa EU:n jäsenmaissa. Haluan tässä yhteydessä samalla vielä tuoda esille sen, että Baltian maiden erittäin epäluuloinen suhtautuminen Venäjään koko Baltian maiden Neuvostoliiton hajoamisen jälkeisen itsenäisyyden ajan on osoittautunut täysin oikeaksi, vaikka täällä Suomessakin Baltian maiden suhtautumiselle on naureskeltu jo vuosien ajan. Kuitenkin viimeistään tämä vuosi on osoittanut, että Venäjä-osaamisellaan ylpeilleen Suomen maine on osoittautunut pitkälti katteettomaksi.

Arvoisa puhemies! Tähän kansalaisaloitteeseen liittyen: Siinä kiinnitetään huomiota täysin aiheelliseen ongelmaan, ja kysymys on ensinnäkin moraalisesta seikasta: onko hyökkäyssotaa käyvän Venäjän kansalaisilla oikeutta tulla Suomeen ja muualle Länsi-Eurooppaan nauttimaan lomasta ja kiertämään Venäjälle asetettuja pakotteita? Ja vaikka sodasta vastuullinen taho on tietenkin Venäjän johto, myös Venäjän kansa tukee Putinia vähintäänkin epäsuorasti, juurikaan hänen toimiaan kyseenalaistamatta, kuten tässä kansalaisaloitteessa todetaan. Lisäksi hyökkäyssotaa käyvä Venäjä muodostaa uhan myös muille naapureilleen, se on täysin ilmeistä, ja Putin on itse todennut, että Venäjä käy sotaa länsimaita vastaan. Esimerkiksi Suomeen turistiviisumeilla saapuvien venäläisten motiiveja ei voida varmuudella selvittää, ja esimerkiksi erilaiset sabotaasit ovat täysin mahdollisia. Siksikin tässä viisumiasiassa on oltava erittäin pidättyväinen.

Kuten edustaja Mäkelä totesi, niin valtioneuvosto on tehnyt viisumien suhteen syksyllä periaatepäätöksen erittäin pitkän pohdinnan ja opposition vaatimusten jälkeen. Suunta on oikea, mutta hallituksen päätös on edelleen liikaa poikkeuksia sisältävä. Perussuomalaiset ovat selvästi tiukemman linjan kannalla, ja siihen tähtää myös tämä käsittelyssä oleva kansalaisaloite.

Arvoisa puhemies! Olen allekirjoittanut eduskunnassa tänä syksynä myös vastaavaan tavoitteeseen tähtäävän lakialoitteen. Toivon menestystä sekä tälle kansalaisaloitteelle että käsittelyssä olevalle lakialoitteelle.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Heinonen.

18.30 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikalla olijat ja täysistuntoa seuraavat! Olen hieman pettynyt, että tätä kansalaisaloitetta tääl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

lä eduskunnassa on käsittelemässä vain kolme perussuomalaisten kansanedustajaa ja yksi kokoomuksen kansanedustaja, muista puolueista ei ketään.

Tämä kansalaisaloite syntyi siitä kansalaisten huolesta ja turhautumisesta, mitä tämä vasemmistohallitus sai aikaan tekemättömyydellään. Perussuomalaiset ja kokoomus oppositiosta jo aikoja sitten nostivat esille sen, että meidän pitää näissä viisumikysymyksissä ottaa aivan erilainen linja kuin mitä tämä vasemmistohallitus teki. Vasemmistohallitus pitkään venkoili, antoi rajan yli väkeä tulla tuhansia per päivä, ja sen jälkeen kun paine kasvoi kansan keskuudesta niin suureksi — jälleen vasta siinä vaiheessa ryhdyttiin toimeen — niin vielä silloinkin päätökset tehtiin niin, että kerrottiin ensin, että nyt me tulemme kohta rajoittamaan, ja sehän oli kuin kutsu: nyt on oikea aika tulla, kohta ette enää pääse. Aivan järjetöntä, vastuutonta toimintaa. Siitä syntyi tämä kansalaisaloite, ja haluan nyt antaa kiitosta näille kansalaisaloitteen tekijöille ja kaikille, jotka tämän allekirjoittivat. Hyökkäyssotaa käyvien maiden kansalaisten pääsy Suomeen on estettävä, viisumien myöntäminen siis nyt lopetettava ja peruttava voimassa olevat turistiviisumit.

Totean itse, että liian hitaasti on tämä hallitus tässäkin tehnyt. Itse asiassa lähes kaikissa kysymyksissä tämä Sanna Marinin vasemmistohallitus on toiminut aina niin, että vasta viimeisellä pakon hetkellä on toimeen ryhdytty, on ollut kyse koronasta, on ollut kyse toimita vaikkapa Ukrainan auttamiseksi. Muistamme, miten tämä hallitus vielä harasi vastaan, että apua ei sinne anneta. Ensimmäiset paketit olivat hyvin vaatimattomia, ja vasta kun kansa vaati, että auttakaa nyt ukrainalaisia, niin tämä hallitus ryhtyi toimiin. Tässä on vähän samanlaista henkeä.

Itse kannatan sitä, että me lopetamme turistiviisumit kokonaan. Ei ole mitään syytä laskea sotaa käyvän maan kansalaisia, niin kuin tässä edellä perussuomalaisten edustaja Savio toi esille, kiertämään pakotteita turistimatkojen kautta. Ei ole mitään syytä päästää venäläisiä juhlimaan, nauttimaan lomista tänne samaan aikaan, kun he käyvät raakalaismaista sotaa Ukrainaa vastaan, missä ei voi tällä hetkellä edes haaveilla kouluun menosta, töihin menosta, omassa kodissaan asumisesta, saatikka lomista. Sen takia itse kannatan tätä.

Itse kannatan myös sitä, mikä tässä edellä tuotiin myös esille, että ottaisimme saman linjan kuin Baltian maat eli emme päästäisi edes muiden maiden myöntämällä Schengen-viisumeilla venäläisiä tänne tulemaan. Näin meidän pitäisi toimia eikä mennä aina EU:n taakse ja pitää porttia auki.

Kun me tiedämme hyvin, mitä venäläiset, lainausmerkeissä ihan tavalliset turistit tekivät Ukrainassa ennen maan hyökkäystä sinne, niin kysyn: mistä me nyt voimme olla varmoja, että kaikki nämä turistit ovat ihan hyväntahtoisia, jotka tänne tulevat? Meillä on Norjasta viime päiviltä lukuisia esimerkkejä drone-lennätyksistä armeija-alueilla, meillä on Norjasta tieto vakoilupidätyksestä, ja olen sataprosenttisen varma, että samaa tapahtuu myös Suomessa tällä hetkellä.

Haluan alleviivata, arvoisa puhemies, sitä, että en itse kannata sitä, että turvapaikkaa ei Suomesta voisi hakea. Jos joku haluaa tulla Venäjältä pois tai on vainottu Venäjällä, niin totta kai me hänet tänne toivotamme tervetulleeksi ja tarjoamme hänelle poliittista turvaa. Vainotuille pitää tämä tie olla. Ja haluan alleviivata myös sitä, että läheinen perhesuhde on minulle sellainen periaate, jonka mukaan haluan toimia. Jos isoäiti asuu Murmanskissa ja lapset ja perheet ja lapsenlapset Suomessa, kyllä minun mielestäni tämä isoäiti voi tulla Suomeen perhettään tapaamaan tai toisinpäin, mutta se koskee vain lähiperhettä.

Meillä, arvoisa puhemies, nyt on tiedossa, että nämä venäläiset keksivät kyllä kaikkensa kiertääkseen näitä pakotteita. Kun näistä kiinteistökaupoista ja asunto-osakehuoneistoista

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

on puhuttu, niin sain tiedon, että parhaassa asunnossa Suomessa on nyt noin 200 omistajaa, 200 venäläistä omistaa pienen kerrostaloasunnon, ja se antaa heille nyt sitten oikeuden tulla Suomeen. Eihän tässä ole järjen häivää, mutta esimerkkejä näistä on lukuisia. Tällaisen tiedon sain, että näin on toimittu: omistajia kymmeniä yhdessä asunnossa, lukuisia yhdessä asunnossa, niitä on paljon. Itse toivon, että myös tässä kiinteistökysymyksessä nyt Suomessa otetaan vielä tiukempi kanta.

Eduskunnassa on käyty keskustelua siitä, että Marinin hallitus haluaa kiristää näitä venäläisten maakauppoja, ja se on hyvä, mutta itse olen tuonut esille sen, että itse asiassa sillä ei ole merkitystä, kuka sen asunnon omistaa, kuka sen kiinteistön omistaa, vaan sillä on merkitystä, mihin sitä käytetään. Ja sellaiset kiinteistöt, jotka ovat vaikkapa strategisesti merkittävissä paikoissa, eivät voi olla kenenkään muun omistuksessa kuin valtion omistuksessa, sillä muuten aina näihin löydetään kiertotiet erilaisten omistusjärjestelyjen, vuokrajärjestelyjen, yhtiöiden omistusten ja kaiken muun kautta.

Arvoisa puhemies! Haluan kiittää tämän kansalaisaloitteen tekijöitä ja toivon, että tämä sinisilmäisyys Suomessa loppuu.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Laakso.

18.37 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Henkilökohtaisesti kanssa kiitän kansalaisaloitteen tekijöitä. Vaikka oppositio vaatikin hallitusta aikaisemmin toimimaan ja sitä myöten tuli pieniä reagointoja, tosin vähän lepsunlaisesti, niin kuin edustaja Heinonen tuossa äsken sanoi, sitä kyllä vetkutettiin niin pitkään kuin mahdollista ja se tehtiin ainoastaan sen takia, että kansan paine oli suhteellisen kova. Tällaiset kansalaisaloitteet kuin tässä on nyt hyvin esillä ovat juuri niitä, mitkä ovat sitä painetta kansalta antaneet tänne hallituksen suuntaan, ja toimet on sitten onneksi jollain tavalla lähdetty tekemään. On sanomatta selvää, että tämän aikaisemman lepsuilun takia on päässyt sitten tänne tulemaan ihmisiä, joiden ei nyt välttämättä moraalisesti kuuluisi todellakaan täällä olla. Tosiaankin edustaja Heinonen tyhjensi aika hyvin pajatson siitä, kuinka epäoikeudenmukaista on, että täällä vaan Levillä porealtaassa makaillaan samaan aikaan, kun maanmiehet tappavat ihmisiä Ukrainassa. Ei ole hyväksyttävää. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Heinonen.

18.38 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Ei ole tarve pitkittää tätä keskustelua, mutta kun nämä alkavat kohta olla todennäköisesti aika lailla tämän vaalikauden viimeisiä kansalaisaloitteita tai ainakin niitä kansalaisaloitteita, joiden käsittelyn aikataulut tulevat erittäin tiukoiksi, niin uudistan ja nostan keskusteluun edustaja Myllykosken kanssa esillä pitämäni ehdotuksen siitä, että me voisimme perustuslakiamme muuttaa kansalaisaloitteiden osalta niin, että kansalaisaloitteet eivät vanhenisi vaalikausittain. Nykyäänhän meillä menee niin, että tämä kansalaisaloite toivottavasti käsitellään nyt viikoissa, vähintäänkin tämän vuoden puolella, mutta ne, mitä ei ehditä käsitellä, kun tullaan ensi kevään vaaleihin, raukeavat siinä vaiheessa. Eihän meillä kansa kuitenkaan vaihdu vaaleissa, ja kansan mielipide näissä kansalaisaloitteissa meille välittyy, ja sen takia toivon, että myös tätä keskustelua pidetään yllä. — Mutta hoidetaan nyt tämä itäraja ensin kiinni.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

Asia lähetettiin ulkoasiainvaliokuntaan.